

Om Amors piler og feite rotter med

Camelias Blancas

På den tiden da ridderne kastet slengkyss til sin mor før de kysset sin elskede, fløy den svaksynte amor omkring i lufta med buen sin. Han skjøt mange piler:

Noen ganger traff de riktig og andre ganger traff de helt feil.

I sefardenes sanger får vi høre om problemene disse pilene kunne skape: Karim og Rahelika får ikke lov å treffe hverandre enda så forelsket de er, greven av Irløs reiser fra sin sørgende grevinne, og selv noble damer blir vraket av den ridderen de helst vil ha. Men de feite rottene klapper uforstyrret i hendene.

Konsert for 1. - 7. årstrinn

Turneen er et samarbeid mellom

KONSERTINFORMASJON: Om amors piler og feite rotter

OM MUSIKKEN OG PROGRAMMET

Historisk bakgrunn - det flerkulturelle Spania

Vi hører mye om korstog og religionskriger i middelalderens historie. Men det fins også eksempler på at folk med forskjellig kultur og religion kunne samarbeide og leve fredelig sammen.

I Spania levde det på 700-tallet både kristne, jøder og muslimer. Store deler av landet ble styrt av maurerne, arabere fra Nord- Afrika som selv var muslimer, men som også anerkjente jødedommen og kristendommen.

Den kristne kongen Alfons den vise (1200-tallet) var kjent for å samle vitenskapsmenn fra alle de tre kulturene omkring seg for at de sammen kunne forske på felter som matematikk, astronomi og musikk. Den kristne kirken så etter hvert med ublide øyne på det flerkulturelle samfunnet i Spania, og la press på de kristne i landet for at de skulle "fordrive de vantro". Når svartedauden kom til landet, ble det satt ut et rykte om at jødene hadde skyld i dette, og en voldsom heksejakt ble satt i gang.

Maurerne ble også gradvis drevet ut av landet, og i 1492 ble deres siste skanse, Granada, gjenerobret av de kristne. Samme år gikk det ut en befaling om at jødene måtte forlate Spania. Noen av jødene dro med maurerne til Nord-Afrika, andre bosatte seg i Sør- og Øst-Europa, mens andre mønstret på Colombus skip da det samme år dro ut for å finne sjøveien til India. Med seg på reisen tok jødene sin spanske kultur; språket de hadde snakket og sangene de hadde sunget. Jødene hadde sitt eget navn på Spania, nemlig Sepharad. Derfor kalles jøder som stammer fra tiden i Spania sefarder, og det er deres musikk Camelias Blancas fremfører på denne konserten.

Sangene og konsertens helhet

Konserten tar publikum med til de sefardiske sangene og historienes eventyrlige verden. Musikerne kommer ikke til å fortelle om historiske fakta eller om instrumentene under forestillingen, men de oppfordrer lærerne til å snakke med elevene om dette på forhånd (se bruk konserten)

De sefardiske sangene lever i tradisjon hos sefardene rundt omkring i verden i dag, og er samlet inn i notesamlinger, på samme måte som vi samlet inn folkeviser i Norge på 1800-tallet. Noen av sangene har gamle røtter, kanskje helt tilbake til den tiden jødene bodde i Spania, mens andre er nyere. De sangene som stammer fra middelalderen har nok forandret seg mye i årenes løp og de har hele tiden blitt påvirket av musikken i de forskjellige landene jødene bosatte seg i. Mange av sefardene flyktet til arabiske land og i flere av de sefardiske sangene kan vi høre innflytelsen fra arabisk musikkultur.

INSTRUMENTENE

Musikerne i Camelias Blancas spiller på kopier av gamle instrumenter som var i bruk i Europa på 1400- og 1600-tallet, og på instrumenter som brukes i arabiske land i dag.

Renessansetraverso

Marit spiller på en fløyte i pæretre som er en kopi av en type fløyter som var vanlige i Europa i renessansen. Vi ser også mange bilder fra middelalderen hvor man spiller på liknende instrumenter. Traversoen utviklet seg videre opp gjennom barokken og romantikken, den ble konisk i sin fasong og etter hvert dekket av klaffer. Alle forandringene gjorde fløyta lettere å spille hurtig og å intonere riktig på. Den moderne tverrfløyta er gjerne laget i sølv og har helt andre tekniske muligheter enn renessansetraversoen. Men på veien har den mistet den myke og mystiske klangen som vi finner i de gamle fløytene laget av tre.

KONSERTINFORMASJON: Om amors piler og feite rotter

Lutt, teorbe og gitar

Vi fikk lutten fra araberne i middelalderen, og de kaller den "oud, som betyr et stykke tre. Det fortelles at det er treet i plekteret man spiller på lutten med, som har gitt navnet til instrumentet. Det arabiske navnet "al-oud", ble til "lutt" i Europa. En av luttene i ensemblet er kjøpt i Libanon og er en slik lutt man spiller på i arabiske land i dag. Denne lutten likner faktisk også på de bildene vi har av instrumentet fra middelalderen. Lutten utviklet seg videre i Europa gjennom renessansen og barokken og det ble skrevet mye solomusikk for instrumentet. Mot slutten av 1500-tallet forandret musikken seg på en slik måte at det ble nødvendig med flere strenger på lutten, og instrumentet fikk mange slektninger i forskjellige størrelser. Den andre lutten vi bruker i Camelias Blancas er en av de større variantene av instrumentet. Den kalles teorbe og er en langhalset basslutt.

Gitaren tilhører også luttfamilien, men har en annen fasong. I Camelias Blancas brukes en barokkgitar .

OM CAMELIAS BLANCAS

Camelias Blancas spiller sefardiske sanger i forestillinger der muntlig fortellerkunst, poesi og sceniske dialoger krydrer det musikalske bildet. Den sefardiske musikkulturen er vår røde tråd, som med sine vakre og poetiske melodier representerer et kulturelt blandingsprodukt fra mange kulturer og land. Camelias Blancas ble startet i 2000, og har de siste ni årene turnert med Rikskonsertene i tillegg til konsertvirksomhet på arenaer som Historisk museum, Oslo Ladegård, Modum bad, Riksarkivet, Det Norske Teatret, Middelalderfestivalen på Hamar og Modus middelaldermusikkfestival. www.cameliasblancas.no

Hør Camelias Blancas spille sefardisk musikk her: www.myspace.com/cameliasblancas

Ylva Sjaastad jobber som sanger, forteller og musiker, og har opptred for publikum fra 0-100 år i over ti år. Hun synger og forteller på skoler, biblioteker, scener, kafeer, foran bål, på markeder, under trær o.s.v.. Hun forteller muntlig overlevert folkediktning i tillegg til at hun utforsker spontan fortellerkunst og tonesetter nordisk lyrikk. Sefardisk folkemusikk og middelaldermusikk er også en sentral del av repertoaret hennes. Hun har en lidenskap for å kombinere musikk og fortelling, og mottok statens kunstnerstipend for yngre kunstnere i 2008 for å fordype seg i dette. Ellers turnerer hun med Rikskonsertene og deltar i produksjoner i regi av Den kulturelle skolesekken. Ylva har også laget fortellende musikkprogrammer for NRK P2. Hun har hovedfag i musikk fra Universitetet i Oslo og drama og muntlig fortelling fra Høgskolen i Oslo. www.ylvasjaastad.no

Marit Johanne Høye har studert tverrfløyte og barokktraverso ved Griegakademiet i Bergen. Hun har skrevet en doktoravhandling om nordfranske kyriesanger i middelalderen og jobber nå med tidlig musikk og musikk i muntlig overlevering. Marit har spilt traverso og middelalderharpe i tidligmusikkensembler i Bergen og i Oslo og hun spiller renessansetraverso i ensemblet Camelias Blancas. Som stipendiat ved Senter for Middelalderstudier i Trondheim har hun fordypet seg i middelalderens musikk. Hun har holdt foredrag om middelaldermusikk i Tyskland, Ungarn og Østerrike, og hun har forelest om trubadur- og trouveresang ved institutt for musikk, NTNU.

Ulrik Gaston Larsen har studert historiske gitarer og lutt-instrumenter ved Norges musikkhøgskole og har som luttstudent hos Prof. Rolf Lislevand ved Staatliche Hochschule für Musik Trossingen, Tyskland, nylig spilt avsluttende eksamener med toppkarakterer, både som solist og som kammermusiker. Han har deltatt ved flere innspillingenr både i radio og i studio med bl.a. Rolf Lislevand og Ensemble Kapsbergers cd-produksjon, "La chitarra spostata" (ASTRÉE / n a ï v e) og "Heinrich Schütz (1585-1672) Histoire de la Résurrection & Musikalische Exequien" (K617/ Harmonia Mundi) med ensemblet La Chapelle Rhénane, med hvem han har turnert i Tyskland, Frankrike og Sør-Amerika. Platen ble i Frankrike tildelt prisene; Diapason D'or, Le Monde de la Musique og en Goldberg 5. Han kan jevnlig høres i radioen over hele Europa.

KONSERTINFORMASJON: Om amors piler og feite rotter

PRAKTISKE KONSERTFORBEREDELSE

- Utøverne ankommer ca 45 minutter før konserten starter
- Utøverne står på langveggen og elevene sitter i en halvsirkel rundt
- Utøverne tar kontakt ved ankomst om de trenger hjelp.
- Driftsansvarlig og involverte lærere må få en kopi av denne konsertinformasjonen
- Kulturkontakt bes være tilgjengelig under besøket, og husk, det er alltid hyggelig å bli møtt med en kopp kaffe når man kommer til et nytt sted

HVORDAN STYRKE KONSERTOPPLEVELSEN

- Vi ber særskilt om at lærerne er et aktivt publikum, sitter sammen med elevene og deltar aktivt under konserten
- Bruk konsertinformasjonen og informer elever, skoleledelsen og lærere om innhold og praktiske opplysninger
- Rikskonsertene og Vestfold fylkeskommune har god erfaring fra skoler som bruker elevverter og elevarrangører. Se www.rikskonsertene.no/elevsarrangor
- Gjør elevene på forhånd kjent med programmet. De forberedte møtene er ofte de beste
- Bruk også det vedlagte Bruk konserten-materiellet. Eierskapet til, og effekten av konserten økes der besøket forankres i skolens undervisning og læringsmål.
- En del av sangene i forestillingen synges på en gammel form for spansk. Camalias Blancas forteller og fremfører fortellingene i disse tekstene på norsk før eller etter at de synges på spansk. Det er fint om lærerne eller kulturvertene kan informere om dette før forestillingen.

Se også boken Bruk konserten! for flere undervisningsopplegg
www.rikskonsertene.no/brukkonserten

Velkommen til konsert!

Idé/opplegg: Camalias Blancas i samarbeid med produsent Hallgeir Frydenlund
Musikalsk konsulent: Hans Olav Gorset
Produksjon: Rikskonsertene 2002/2009/2014
Bruk konserten-opplegg: Ylva Sjaastad og Hallgeir Frydenlund

KONSERTINFORMASJON: Om amors piler og feite rotter

SPØRSMÅL OM TURNEPLANEN

Turnélegger Anne Kristin Høiland
Rogaland Fylkeskommune
Tlf: 51 51 68 64
E-post: anne.kristin.hoiland@rogfk.no

SPØRSMÅL OM PROGRAMMET

Produsent Hallgeir Frydenlund
Rikskonsertene
Tlf. 22 02 59 13
E-post: hf@rikskonsertene.no

FAKTA

Rikskonsertenes skolekonsertordning er en del av Den kulturelle skolesekken og gjennomføres som et samarbeidsprosjekt mellom Rikskonsertene og fylkeskommunene. Skolekonsertene utgjør hoveddelen av musikktilbudet i Den kulturelle skolesekken (DKS). Rikskonsertene har det helhetlige ansvaret for skolekonsertordningen i Norge og legger de faglige rammene for virksomheten. Skolekonsertene er statlig finansiert gjennom Kulturdepartementets budsjett. Fylkeskommunene har ansvar for turnéplanlegging og deler av konsertproduksjonen i sine respektive fylker. Kommunene abonnerer på Rikskonsertenes skolekonserter, en ordning som i dag omfatter 99,7 % av alle grunnskoler i landet. 600 000 barn får to årlige besøk av profesjonelle musikere på sine skoler. Den enkelte skole står som arrangør av skolekonsertene. Hvert år gjennomfører ca 800 musikere 10 000 skolekonserter i Norge.

Du finner mer informasjon på www.rikskonsertene.no

BRUK KONSERTEN!

Samspill,
opplevelse
og læring

BRUK KONSERTEN

"De forlot landet de var født i. Store og små, unge og gamle. Til fots, ridende på muldyr eller i vogner. Hver enkelt fulgte sin egen vei mot det målet han hadde sett seg ut. Noen stoppet ved veikanten, noen falt sammen av utmattelse, noen var syke, andre var døende. Ingen levende sjel kunne unngå å føle medynk med disse ulykkelige menneskene. Langs hele veien ble de bedt om å motta dåpen, men rabbinerne deres ba dem avslå mens de bønnfalte kvinnene om å synge, spille tamburin og holde motet oppe".

Denne beskrivelsen kommer fra munken Andres Bernaldez. Han forteller om hva som skjedde i 1492 da de jødene som nektet å la seg omvende til kristendommen ble fordrevet fra Spania, åtte måneder etter at araberne måtte reise. Før hadde Spania og Portugal vært et multikulturelt område hvor kristne, jøder og arabere hadde levd side om side, i krig og fred. Da jødene reiste tok de med seg sangene de hadde sunget i Spania.

Ballader, sanger, eventyr og fortellinger vandrer og finnes i utallige versjoner verden over. Slik er det også med sangene til de sefardiske jødene. De er preget av reising og multikulturell påvirkning. Man finner både kristne og arabere som hovedpersoner i de jødiske sangene, og sannsynligvis er det rester fra kristne varianter av sangene som sefardiske jøder har tatt inn i sitt repertoar. Man finner også melodier som minner om musikk fra mange forskjellige land, blant annet arabiske land, Tyrkia og Balkan. Det finnes mange versjoner av de samme sangene, der teksten forteller samme historie, men hvor utformingen av teksten og melodiene er forskjellige. Man finner til og med historier som minner om gamle nordiske ballader.

Skandinavia – Spania, historier som vandrer

Denne delen er best å bruke etter konserten.

Sangen "Porque lloras blanca niña"(hvorfor gråter du synges og fortelles under konserten. Den kan også høres her: www.myspace.com/cameliasblancas

Teksten i sangen er sammensatt av flere historier, første halvdel av historien kommer fra den felles europeiske fortellingen "Det avbrutte bryllup", mens andre halvdel kommer fra "Den ondskapfulle moren". I den første varianten fortelles det om en ung greve som forlater sin kone for å reise ut i verden (grunnen til at han reiser varierer i de forskjellige versjonene, blant annet pilegrimsreise, korstog eller å reise ut i krigen). Andre delen handler om en sønn som kommer hjem til sin mor etter en lang reise. Skolekonserten tar utgangspunkt i den første delen av historien. Andre halvdel av historien er tatt fra en skandinavisk variant av samme historie. Her kan klassene sammenlikne de to historiene og se hvordan eventyr og sanger vandrer mellom forskjellige land. Fortellingen kan også brukes som utgangspunkt for kreativt arbeid som historiefortelling, dramatisering eller tegneoppgaver.

Forslag til tegneoppgave:

1. Tegn det du husker best fra historien.
2. Vis tegningene til de andre i gruppen.
3. Legg alle tegningene i riktig rekkefølge ut fra historiens gang.
4. Hva mangler? Tegn manglene tegninger ut fra hvem som får lyst til å tegne hva.
5. Legg tegningene sammen og fortell historien sammen ut fra tegningene.

BRUK KONSERTEN!

*Samspill,
opplevelse
og læring*

Porque lloras blanca niña – Den sefardiske varianten – (med norsk oversettelse)

- Hvorfor gråter du bleke pike,
hvorfor gråter du hvite blomst?
- Jeg gråter min ridder,
Fordi du skal reise og la meg være igjen alene.

- Du forlater meg, bare en jente,
nesten et barn selv.
Vi har små barn
som gråter og spør etter brød.

- Hvis de spør etter sin far,
hva skal jeg svare dem da?
Han tok hånden i lommen,
og ga henne hundre mynter

- Hva godt gjør det meg?
Er det nok til brød og vin?
- Hvis det ikke er nok for deg,
Har du også andre rikdommer.

- Du kan selge åkrer og vinmarker,
og du kan selge halve byen.
Du kan selge de åkrene og vinmarkene
som ligger ved havet.

- Syv år skal du vente på meg,
men det åttende året skal du gifte deg på nytt.
En fin ung mann, skal du ekte,
Som likner meg på alle måter.

- La ham få alle klærne mine,
de som ikke er skjemt av svette og skitt.

Her slutter denne varianten av historien.

Sammendrag av en skandinavisk variant av fortellingen fra balladen om Hertug Henrik

Hertug Henrik sa en dag til sin frue at han ville reise på korstog. Hun skulle vente på ham i sju år, men kom han ikke tilbake innen åtte år skulle hun gifte seg på nytt, men la han til: "Legg ikke en hare i bjørnens seng". Så hugget han en gullring i to og ga den ene delen til kona og tok den andre selv. Han reiste lang, helt til Babylon der han ble tatt til slave av en hedensk herre og måtte dra plogen og arbeide hardt som en hest. Etter sju år hjalp slavedriverens kone ham å rømme. På veien møtte han en løve som sloss med en diger lindorm, han kastet seg inn i kampen og drepte lindormen og reddet løven. Så sovnet han hos løven, og da han våknet neste dag var han hjemme. Den samme dagen skulle kona hans gifte seg på nytt. Alle trodde Hertug Henrik var en fattig pilegrim. Han ba om å få skåle med bruden og fikk drikke av et krus av gull. Han puttet sin halvdel av ringen i kruset, og da kona hans som var kledd som brud drakk av kruset så hun ringen i bunnen og kjente igjen både ringen og sin ektemann. Hun tok frem sin egen halvdel av ringen og de to ringene smeltet sammen til en. Stor var gleden over å få Hertug Henrik tilbake, og brudgommen fikk datteren deres istedenfor.

BRUK KONSERTEN!

*Samspill,
opplevelse
og læring*

Samme historie – forskjellig melodi!

Mange av sangene finnes i en mengde varianter. Et eksempel er "Una tarde de verano", som synges i skolekonserten. Klassene kan høre to varianter av denne i forskjellig melodidrakt.

Dette kan brukes som utgangspunkt for å snakke om forskjeller i melodier og skalaer.

Melodiene kan høres her:

www.myspace.com/cameliasblancas

Una tarde de verano

Lavava y suspirava

Norsk oversettelse av den første teksten:

Una tarde de verano (på en vakker sommeraften)

På en vakker sommeraften
red jeg gjennom murerlandet
og jeg så en vakker pike
vaske i det kalde vannet.

Jeg sa: - Skjønne murerinne!
Kjære snille, vakre, vene!
Kan jeg vanne mine hester
i din glitrende fontene?

Hun sa: - Jeg er ikke murer.
Jeg ble røvet i fra Spania
på en vakker palmesøndag.
Jeg var kun et lite barn da.

- Vil du bli med meg tilbake?
Kom nå, vi må være raske!
- Men hva gjør jeg da meg klærne
som jeg holder på å vaske?

- De av silke, de av fløyel
tar du med deg når du rømmer.
Mens de andre lar du synke
mellom elvens strømmen.

Da vi nærmet oss mitt hjemsted
startet piken brått å gråte.
- Hvorfor gråter du, min skjønne?
Dine sukk er meg en gåte.

På de markene vi ser her,
lekte jeg som liten pike.
Lillebror het Alexandro.
Du og han er ganske like.

-Åpne opp dører, åpne opp porter,
skrek jeg da jeg hørte navnet.
Jeg har med min kjære søster
som vi lenge sårt har savnet.

Denne norske oversettelsen sammen med melodien til "Una tarde de verano", egner seg godt til å synge i klassen da melodien er ganske enkel. Den kan også fremføres med akkompagnement med enkle akkorder.

BRUK KONSERTEN!

*Samspill,
opplevelse
og læring*

Lær en sefardisk sang!

Denne sangen spilles under skolekonserten både på norsk og på spansk. Teksten på norsk er vedlagt, så elevene kan lære sangen. Melodien kan høres på nettet og læres på øret, slik disse sangene ble overlevert: www.myspace.com/cameliasblancas (der synges den på spansk).

Gruppen kan lære melodien først, og så synges sammen med den norske teksten etterpå.

Denne melodien er mer utfordrende enn "Una tarde de verano".

Den kan for eksempel synges som et spørsmål og svar sang mellom to elevgrupper, der en er gutten og den andre jenta.

Avrix mi galanica

(Gutten) - Lukk opp din dør, min kjære
se, natten er snart slutt!

(Jenta) - Nei, jeg kan ikke åpne nå
min elskede gutt!

(Jenta) Min far han leser fortsatt,
han vil nok høre deg

(Gutten) -Slokk lampen og ta boken vekk
så vil han legge seg.

(Jenta) Min mor broderer fortsatt
hun vil nok høre deg.

(Gutten) -Gjem nålen hun broderer med
så må hun legge seg

(Jenta) -Min bror han skriver fortsatt
han vil nok høre deg

(Gutten) - Gjem pennen som han skriver med
så må han legge seg.

Historie, kultur og arkitektur

Middelalderens Spania var mangfoldig kulturelt sett med både muslimer, kristne og jøder som innbyggere. Se tekst om dette i konsertinformasjonens første del.

Klassene kan se på andre kunstuttrykk fra denne tiden i Spania:

Et av underverkene fra den tiden er palasset og festningskomplekset Alhambra fra 1300-tallet, som kan være et fint utgangspunkt for å se på arabisk arkitektur:

<http://no.wikipedia.org/wiki/Alhambra>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Alhambra>

Den castillanske kristne kongen Alfons den vise på 1200-tallet var kjent for å samle både muslimer og jøder ved det kristne hoffet sitt. Det ble laget et stort verk med over 400 sanger til Jomfru Maria på hans befaling (som kan sees på linken under), med illustrasjoner av musikere som spiller på en mengde instrumenter som var vanlig i middelalderen. Det er også et berømt bilde hvor en maurisk musiker spiller sammen med de kristne. Cantigas de Santa Maria heter verket:

<http://www.pbm.com/~lindahl/cantigas/images/>

http://en.wikipedia.org/wiki/Cantigas_de_Santa_Maria

Det kan også være interessant å snakke om det spanske samfunnet i middelalderen som et eksempel på et flerkulturelt samfunn der tre kulturer levde side om side - de kristne, muslimene og jødene. Om instrumentene som brukes i forestillingen, se tidligere i konsertinformasjonen.

BRUK KONSERTEN!

*Samspill,
opplevelse
og læring*

MÅL LK06/ RELEVANS FOR LÆREPLAN

Norsk – muntlige tekster:

Etter 2.årstrinn:

- samtale om personer og handling i eventyr og fortellinger

Etter 4.årstrinn:

- framføre tekster for medelever

Etter 7.årstrinn:

- opptre i ulike språkroller gjennom rollespill og drama, opplesing, intervju og presentasjoner

Norsk – språk og kultur:

Etter 2.årstrinn:

- snakke om innhold og form i eldre og nyere sanger, regler og dikt

Etter 4.årstrinn:

- samtale om et utvalg sanger, regler, dikt, fortellinger og eventyr fra fortid og nåtid på bokmål, nynorsk og i oversettelse fra samisk og andre kulturer

Samfunnsfag – historie og samfunnskunnskap:

Etter 4.årstrinn:

- gjengi myter, segn og eventyr med historisk innhold
- samtale om toleranse og om hvordan møte mellom ulike kulturer kan være både givende og konfliktfylte

Musikk:

Etter 2.årstrinn: Musisere

- imitere rytmer og korte melodier i ulike tempi, takt- og tonearter
- delta i framføring med sang, samspill og dans

Lytte (kan være relevant)

- samtale om hva som er særegent for et musikkstykke, og hvilke assosiasjoner det kan gi
- samtale om musikkens klang, melodi, rytme, dynamikk og tempo
- gjenkjenne lyden av og kunne navn på noen instrumenter
- samtale om egen bruk av musikk og egen musikksmak

BRUK KONSERTEN!

*Samspill,
opplevelse
og læring*

Etter 4.årstrinn: Musisere

- beherske et sangrepertoar fra ulike sjangere og synge med fokus på intonasjon
- framføre sang, spill og dans i samhandling med andre

Lytte (kan være relevant)

- gjenkjenne og beskrive klang, melodi, rytme, dynamikk, tempo og form
- delta i samtaler om hva som er særegne trekk ved enkelte musikksjangere
- gjenkjenne lyden av og navngi sentrale blåse-, strenge- og slagverkinstrumenter
- gjøre rede for egne musikkopplevelser, om ulike bruk av musikk og ulike funksjoner musikk kan ha

Etter 7.årstrinn: Musisere

- framføre sanger og viser fra eldre og nyere tid

Lytte

- diskutere særtrekk ved kunstmusikk, norsk og samisk folkemusikk, folkemusikk fra andre land og rytmisk musikk

Kunst og håndverk:

Visuell kommunikasjon

Etter 2.årstrinn:

- uttrykke egne opplevelser gjennom tegning

Etter 4.årstrinn:

- lage enkle utstillinger av egne arbeider

